

ДИАНА
ГАБАЛДОН

КАЖИ НА ПЧЕЛИТЕ,
ЧЕ СИ ОТИДОХ

(ИЗДАНИЕ В ТРИ ТОМА)

Том 1

PRO[®]
BOOK

СОФИЯ
2022

*Тази книга се посвещава на Дъг,
Истинския север*

ПРОЛОГ

Усещаш, че нещо се задава. Нещо – конкретно, страшно и ужасно нещо – ще се случи. Представяш си го и го прогонваш. То се търкаля бавно, неотклонно, обратно към съзнанието ти.

Ти се опитваш да се подготвиш. Или мислиш, че се подготвяш, но дълбоко в себе си знаеш истината – няма никакъв начин да те заобиколи, някак да се настроиш, да смекчиш удара. То ще дойде и ти ще си безпомощен пред него.

Знаеш всичко това.

И все пак си мислиш, че няма да е днес.

ПЪРВА ЧАСТ

Рояк пчели в трупа на лъва

МАКЕНЗИ СА ТУК

*Фрейзърс Ридж, колония Северна Каролина
17 юни 1779 г.*

Под дясната ми задна буза имаше камък, но аз не исках да помръдна. Лекият пулс под пръстите ми беше упорит, пърхането на живота. Интервалите между ударите траеха цяла вечност, връзката ми с тъмното небе и с надигащия се огън.

– Измести си малко задника, сасенак – каза глас в ухото ми. – Трябва да си почеша носа, а си ми седнала на ръката. – Джейми размърда пръсти под мен и аз се изместих, обърнах се към него и се настаних отново, без да пускам тригодишната Манди, която спеше в ръцете ми.

Той ми се усмихна над рошавата глава на Джем и се почеса по носа. Сигурно минаваше полунощ, но огънят още гореше буйно, а светлината озаряваше наболата му брада и сияеше в очите му и в червената коса на внука му, в тъмните гънки на износеното наметало, с което бяха завити.

От другата страна на огъня Бриана се засмя с тихия смях на човек, който се смее посред нощ близо до заспалите си деца.

Тя лежеше на рамото на Роджър с притворени очи. Изглеждаше напълно изтощена, косата ѝ бе мръсна и оплетена, светлината на огъня подчертаваше слабото ѝ изморено... но щастливо лице.

– Какво ти е смешно, *a nighean?* – попита Джейми, като намести Джейми в прегръдката си. Той усилено се опитваше да остане буден, но вече губеше битката. Прозя се широко, поклати глава и примигна като замаяна сова.

– Какво ти е смешно? – повтори Джем, но последната дума се разтегли и той остана с отворена уста и разфокусирани очи.

Майка му пак се засмя с хубав момичешки смях и аз усетих, че Джейми се усмихва.

– Току-що попитах татко ти дали си спомня събора, на който ходихме преди години. Как призоваваха клановете около огъня и аз подадох на татко горящия клон и му казах да отиде долу до кладата и да каже, че Макензи са тук.

– О... – Джем примигна веднъж, после пак и се вгледа в огъня, който гореше пред нас. Между червените му вежди се бе появила лека бръчка. – А къде сме сега?

– У дома – каза твърдо Роджър и срещна погледа ми. После погледна и Джейми. – Завинаги.

Джейми сякаш издиша въздуха, който аз бях стаявала още от мига, когато четирите фигури се появиха внезапно на поляната под нас този следобед и ние полетяхме по склона, за да ги посрещнем. Последва експлозия от радост, докато се хвърляхме един към друг, а след това се разрази още една, когато Ейми Хигинс излезе от хижата си, чула шума, и бе последвана от Боби и Ейдън, Ори и Роб. Ейдън изкрещя, шом видя Джем, прегърна го и го повали на земята.

Джо Биърдсли беше в гората наблизко, чул суматохата и дойде да види какво става... и сякаш само след секунди цялата поляна оживя от хора. До залез шест от най-близките домакинства вече знаеха новината; останалите със сигурност щяха да разберат утре.

Мигновеният изблик на шотландско гостоприемство беше прекрасен; жените и момичетата хукнаха към домовете си и донесоха коя каквото беше опекла или сготвила за вечеря. Мъжете събраха дърва – по призива на Джейми – и

ги натрупаха на върха, където щяхме да построим Новата къща, и посрещнахме семейството си у дома, със стил, в компанията на приятели.

Стотици въпроси бяха зададени на пътниците. Откъде идват? Как са пътували? Какво са видели? Никой не ги попита дали се радват, че са се върнали, това се подразбираше.

Ние с Джейми не питахме нищо. Имаше време за това – и сега, когато бяхме сами, Роджър просто отговори на единствения въпрос, който имаше значение.

Обаче все пак стоеше въпросът защо... Усетих как косъмчетата по тила ми настръхват.

– „Достатъчна си е злобата на всеки ден.“¹ – прошепнах аз в черните къдрици на Манди и целунах мъничкото ѝ оглушало в съня ухо. Отново пръстите ми се заровиха в дрехите ѝ – мръсни от пътуването, но добре ушити – и напипах тънкия белег между ребрата, следата от скалпела, който беше спасил живота ѝ преди две години на много, много далечно място.

Сърцето ѝ тупкаше спокойно, това смело малко сърчице, и аз примигнах, за да прогоня сълзите – не за първи път днес и със сигурност нямаше да е за последен.

– Бях прав, нали? – попита Джейми и аз осъзнах, че го казва за втори път.

– За какво?

– Ами че ще ни трябва повече място – каза той търпеливо и се обърна да посочи правоъгълните каменни основи. Единственото видимо свидетелство за Новата къща. Основите на Голямата къща още личаха по черните следи в тревата на поляната долу, но вече избледняваха. Вероятно когато Новата бъдеше готова, старата вече щеше да е само спомен.

Бриана се прозя като лъв, после отметна назад рошавата си грива и примигна сънливо в тъмното.

¹ Матей 6:34 – Бел. прев.

– Вероятно ще спим в избата тази зима – каза тя и се засмя.

– О, имай малко вяра – рече Джейми невъзмутимо. – Гредите са нарязани, нацепени и рендосани. Ще имаме стени, под и прозорци доста преди да падне сняг. Е, може да нямат стъкла – добави честно, – но това ще почака до пролетта.

– Аха. – Бриана пак примигна и поклати глава, после се изправи, за да погледне. – А имаш ли камък за огнището?

– Имам. Имам хубава плоча серпентина – зелен камък.

– Да, помня го. А имаш ли желязо, което да сложиш под него?

Джейми изглеждаше изненадан.

– Още не, но ще намеря, преди да осветим огнището.

– Е, тогава. – Тя седна и зарови из диплите на наметалото си. Извади голяма брезентова торба, очевидно тежка и пълна с много предмети. Започна да рови из нея и извади нещо, което проблесна в черно на огъня.

– Използвай това, татко – каза тя и го подаде на Джейми.

Той го погледна за миг, усмихна се и ми го подаде.

– Да, ще свърши работа. За огнището ли го донесе?

Това беше малко черно метално длето, дълго шест инча и тежко. На него беше гравирано името „Крафтстман“.

– Е... за огнище – каза Бри и му се усмихна. Сложи ръка върху крака на Роджър. – Първо си мислех, че може да си построим наша къща. Но... – Тя се обърна и погледна спокойното чисто небе над мрачния Ридж, в което сияеше Голямата мечка. – Но може да не успеем преди зимата. И тъй като предположих, че ще ви се натресем... – Тя погледна баща си изпод мигли, а той изсумтя.

– Не ставай глупава, дъще. Нашата къща е и ваша, знаеш добре това. – Той изви вежда към нея. – А и колкото повече ръце помагат за строежа, толкова по-добре. Искаш ли да видиш основите?

Без да чака отговор, той махна наметалото си от Джем, положи го на земята до мен и стана. Взе един горящ клон от

огъня и кимна към невидимия правоъгълник на основите.

Бри още беше сънена, но ми се усмихна и поклати добродушно глава. После се загърна с наметалото си и стана.

– Идваш ли? – попита тя Роджър.

Той се усмихна и махна с ръка да я отпрати.

– Твърде съм пиан, за да виждам нещо, скъпа. Ще изчакам до сутринта.

Бри го докосна леко по рамото и тръгна след светлината на факлата на Джейми, като измърмори нещо под нос, когато се препъна в един камък в тревата. Аз завих Джем с наметалото си. Той не помръдваше.

С Роджър седяхме тихо и слушахме как гласовете им се отдалечават в тъмното – после помълчахме още малко, заслушани в огъня и нощта, всеки потънал в мислите си.

За да рискуват с пътуване във времето, да не говорим за опасностите на това време и място... в тяхното време трябваше да се е случило нещо...

Той се вгледа в очите ми, видя какво си мисля и въздъхна.

– Да, толкова зле беше. Достатъчно зле – каза тихо. – Въпреки това... можеше да се върнем и да се справим някак. Аз исках. Но се страхувахме, че там няма човек, когото Манди да усеща достатъчно силно.

– Манди? – Погледнах към телцето в ръцете си. – Кого да усеща? И какво имаш предвид с това да се върнете? Чакай... – Вдигнах извинително ръка. – Не, не се опитвай да ми казваш сега; сега си изморен, ще имаме достатъчно време. – Замълчах и се прокашлях. – Засега ми стига, че сте тук.

Той се усмихна, истински, макар че зад усмивката му се виждаше умората от много километри, много години и ужасни неща.

– Да – каза той. – Така е.

Мълчахме известно време и Роджър започна да клюма; реших, че заспива и понечих да стана, за да отидем да си

легнем, когато той пак вдигна глава.

– Едно нещо...

– Да?

– Срещала ли си някога човек на име Уилям Бъкли Макензи? Или може би Бък Макензи?

– Помня това име – казах бавно. – Но...

Роджър потърка лицето си с ръка и я спусна бавно към гърлото си, към белия белег от въжето.

– Е... той е човекът, заради когото ме обесиха. Но освен това е мой праядо през четири поколения. Никой от нас тогава не знаеше, че ме обесиха заради него – каза той почти извинително.

– Господи Рузвелт Хрис... О, извинявай. Всъщност още си ли свещеник?

Той се усмихна, макар че изтощението беше издълбало бразди по лицето му.

– Не мисля, че можеш да спреш да бъдеш свещеник – каза той. – Но ако смяташе да кажеш „Господи Рузвелт Христе“, нямам нищо против. Съвсем подходящо е за ситуацията.

И той ми разказа накратко как Бък Макензи се е озовал в Шотландия през 1980 година, но после се върнал пак в миналото с него, за да търсят Джем.

– Но не е само това, има още много неща – увери ме. – В крайна сметка – засега – ние го оставихме в Шотландия. В 1739 година. С... с майка му.

– С Гейлис? – повиших неволно глас, Манди потрепна и изхленчи тихо. Аз бързо я погалих и я нагласих по-удобно.

– Ти видя ли я?

– Да... интересна жена. – На земята до него имаше халба, наполовина пълна с бира. Усещах миризмата на мая и хмел. Той я взе и като че ли се зачуди дали да я изпие, или да я излее върху главата си, но накрая отпи и я остави.

– Аз... ние... искахме той да дойде с нас. Разбира се, имаше риск, но щяхме да намерим достатъчно скъпоценни камъни и аз смятах, че ще успеем да преминем всички

заедно. А и... жена му е тук. – Той махна с ръка към далечните гори. – В Америка искам да кажа. Сега.

– Аз... смътно си спомням това от родословното дърво. – Макар че опитът ми беше научил да не вярвам изцяло на всичко, написано на хартия.

Роджър кимна, пи още бира и се прокашля силно. Гласът му беше дрезгав и се накъсваше от умората.

– Значи си ми простил за... – Посочих към гърлото си за миг. Виждах линията оставена от въжето и сянката на малкия белег от спешната трахеотомия, която бях направила с ножчето си и с кехлибарения мундшук от лула.

– Аз го обичах – каза той простишко. Лека усмивка се появи сред черната брада и булото на умората. – Колко често се случва да обичаш онзи, който ти е дал кръвта си, дал ти живот, и то без да знае какъв ще бъдеш и дори дали изобщо ще съществуваш?

– Е, човек поема риск, когато прави деца – казах аз и сложих ръка върху главата на Джем. Тя беше топла, косата му беше мръсна, но мека под пръстите ми. И двамата с Манди миришеха на кученца, сладка, плътна животинска миризма, наситена с невинност.

– Да – каза тихо Роджър. – Така е.

Шум в тревата и гласове зад нас оповестиха появата на архитектите – те бяха потънали в разговор за вътрешния водопровод.

– Да, може би – казваше със съмнение Джейми. – Но не знам дали можем да осигурим всичко, което ти трябва, преди да дойде зимата. Аз тъкмо започнах да копая новия нужник обаче; той ще свърши работа известно време. А пък през пролетта...

Бриана каза нещо в отговор, което не разбрах, и те се повиха в сиянието на огъня. Така си приличаха, когато светлината трепкаше по дългоносите им лица и червените коси. Роджър се размърда и сви крака под себе си. Аз се изправих внимателно, Манди беше отпусната като парцалената си

кукла Есмeралда.

– Прекрасна е, мамо – каза Бри и ме прегърна. Тялото ѝ беше силно, с някаква мека сила, и ме обгърна, а Манди остана между нас. Бриана ме притисна към себе си за миг, после се наведе и ме целуна по челото.

– Обичам те – каза тихо и дрезгаво.

– И аз те обичам, скъпа – отвърнах с буца в гърлото и докоснах лицето ѝ. Толкова изморено и сияещо.

Тя отстъпи назад и взе Манди от мен. Вдигна я на рамото си с отработена лекота.

– Хайде, приятел – каза на Джем и леко го побутна с върха на обувката си. – Време е за лягане.

Той изсумтя сънливо и надигна глава, но после се стовари отново и заспа.

– Недей, аз ще го взема. – Роджър махна на Джейми, наведе се, взе Джеми и се изправи. – И ти ли ще слизаш? Мога да се върна и да се погрижа за огъня, след като сложа Джеми да спи.

Джейми поклати глава и ме прегърна.

– Не, не бери грижа. Може да поседим още малко, докато огънят угасне.

Те тръгнаха бавно по склона, клатушкаха се като добитък под акомпанимента на тракането на джунджуриите в торбата на Бриана. Хижата на Хигинс, където щяха да спят, беше малко светло петънце в тъмното. Ейми сигурно беше запалила лампа и бе дръпнала настрани кожата, която покриваше прозореца.

Джейми още държеше длетото в ръка; вираше се след дъщеря си. Вдигна го, целуна го, както някога бе целунал дръжката на кинжала си пред мен и аз разбрах, че това е свещен обет.

После остави длетото в спорана си и ме прегърна, за да се облегна на него. Гледахме ги как се отдалечават. Той опря брадичка на главата ми.

– Какво си мислиш, сасенак? – попита тихо. – Видях

очите ти; в тях има облаци.

Наместих се до него, усещах топлината му, като крепостен вал зад мен.

– За децата – казах колебливо. – Те... прекрасно е, че са тук. Мислех си, че няма да ги видя отново, и внезапно... – Преглътнах, обзета от замайващата радост, че съм... че сме отново и така неочаквано част от това прекрасно нещо – семейството. – Да мога да гледам как Джем и Манди растат... да съм отново с Бри и Роджър...

– Да – каза той с усмивка в гласа. – Но?

Замълчах за миг, за да събера мислите си и да ги оформя в думи.

– Роджър каза, че се е случило нещо лошо в тяхното време. И трябва да е нещо много, много лошо.

– Да – каза той и гласът му стана по-твърд. – Бриана каза същото. Но все пак те и преди са живели тук. Знаят какво е и какво ще бъде.

Той говореше за приближаващата война и аз стиснах ръцете му до корема си.

– Не мисля, че знаят – казах тихо и погледнах към широката долчинка. Те вече се бяха стопили в мрака. – Никой не знае какво е, ако не е бил там. – На война.

– Да – рече той и ме стисна, ръката му легна върху раната от куршум, която бях получила в Монмаут.

– Да – повтори след доста време. – Знам какво казват, сасенак. Помислих си, че сърцето ми ще се пръсне, когато видях Бриана и осъзнах, че наистина е тя, и децата... но въпреки цялата тази радост... защото ми липсваха ужасно, но все си мислех, че там ще са в безопасност. А сега...

Замълча и усетих как сърцето му бие зад мен, бавно и стабилно. Той си пое дълбоко дъх, огънят подскочи внезапно, топка смола избухна в искри, които угаснаха в нощта. Малко напомняне за войната, която се надигаше бавно около нас.

– Гледам ги – каза той – и сърцето ми се изпълва с...

– Ужас – прошепнах аз и го стиснах още по-здраво. – С огромен ужас.

– Да – отвърна той. – С това.

Останахме още малко, загледани в мрака под нас, чакахме радостта да се завърне. Прозорецът на хижата на Хигинс сияеше меко в другия край на поляната.

– Девет души са в тази хижа – казах аз. Поех дълбоко хладния, ухаещ на смърч въздух и си представих задушната топлина на девет спящи тела, заели всеки инч от пода, а котелът вдига пара в огнището.

Още един прозорец светна.

– И четири от тях са наши – каза Джейми и се засмя тихо.

– Надявам се, че хижата няма да се запали. – Някой бе сложил още дърва в огъня и от комина затанцуваха искри.

– Няма да се запали. – Той ме обърна към себе си. – Искам те, *a nighean* – каза тихо. – Ще легнеш ли с мен? Вероятно скоро няма да можем да останем насаме.

Отворих уста да кажа „Разбира се!“, но вместо това се прозях широко.

Залепих ръка на устата си и я свалих само за да кажа:

– О, боже! Наистина не исках.

Той се засмя почти беззвучно. Поклати глава, оправи смачканото наметало, върху което бе седял, коленичи на него и протегна ръка към мен.

– Ела да легнем и да погледаме малко звездите, сасенак. Ако след пет минути си още будна, ще ти сваля дрехите и ще те любя гола под лунната светлина.

– А ако съм заспала след пет минути? – Свалих си обувките и поех ръката му.

– Тогава няма да ти свалям даже дрехите.

Огънят вече утихваше, но все още гореше; усещах как топлината му облива лицето ми и развява косата ми над слепоочията. Звездите бяха много, ярки, като пръснати при

някакъв небесен обир диаманти. Споделих това си наблюдение с Джейми, който издаде много презрителен шотландски звук в отговор, но легна до мен и въздъхна от удоволствие при гледката.

– Да, хубави са. Виждаш ли там Касиопея?

Погледнах в посоката накъдето ми кимна, но поклатих глава.

– Никак не разбирам от съзвездия. Мога да видя само Голямата мечка и обикновено разпознавам Пояса на Орион, но сега не го виждам. И Плеядите трябва да са някъде там, нали?

– Те са част от Телец – ей там, до Ловеца. – Той протегна ръка, за да посочи. – А това е там е Жираф.

– О, не ставай глупав. Няма съзвездие Жираф, никога не съм чувала за такава.

– Е, в момента не се вижда, но има. А и едва ли е по-не-лепо от това, което се случи днес, нали?

– Да, не е – отвърнах тихо. Той ме прегърна и аз се завъртах, залепих буза на гърдите му и се вгледах тихо в звездите, слушах вятъра в дърветата и бавния пулс на сърцата ни.

Като че ли след доста време Джейми се размърда и въздъхна.

– Не мисля, че съм виждал такива звезди, не и след нощта, в която заченахме Фейт.

Вдигнах изненадана глава. Рядко споменавахме Фейт – която бе завинаги гравирана в сърцата ни, – макар че и двамата знаехме какво чувства другия.

– Ти знаеш кога съм заченала? Аз не го знам.

Той прокара бавно ръка по гърба ми, пръстите му спряха на ребрата ми. Ако бях котка, сигурно щях да размахам лещичко опашка под носа му.

– Ами да, може и да греша, но винаги съм мислил, че беше в онази нощ, когато дойдох в леглото ти в абатството. Имаше висок прозорец в дъното на коридора и виждах звездите, докато те любех. Помислих си, че може да е някакъв

знак за мен – да виждам ясно пътя си.

За миг се зарових в паметта си. Рядко се връщах към спомените за абатството „Сент Ан“, когато той бе толкова близо до смъртта. Беше ужасно време. Дните бяха изпълнени със страх и объркване, преливаха се един в друг, нощите бяха черни от отчаяние и ужас. И все пак, когато сега се върнах там, открих няколко ярки образа, които изпъкваха като светещи букви на изписана на латински страница.

Лицето на отец Анселм, бледо на светлината на свещите, очите му изпълнени със състрадание, а после блясват от изумление, когато чува изповедта ми. Ръцете на абата, които докосват челото на Джейми, очите, устните, дланите, деликатен допир, като пърхане на колибри, помазващ умирация му племенник със священото миро на Светото причастие. Тишината на тъмния параклис, когато се молех за живота му и чух отговора на молитвите си.

Сред тези моменти беше и нощта, в която се събудих и видях, че той стои до леглото ми като блед призрак, гол, мръзнеш, толкова слаб, че едва можеше да ходи, но изпълнен отново с живот и с упоритата решителност, която никога нямаше да го напусне.

– Значи помниш Фейт? – Ръката ми легна леко върху корема при спомена. Той така и не я беше видял, не я беше почувствал, освен когато докосваше корема ми и усещаше по някое ритниче.

Той ме целуна по челото и ме погледна.

– Знаеш, че я помня. А ти?

– Да. Просто исках да ми кажеш повече.

– О, нямам нищо против. – Той се опря на лакът и ме придърпа, за да ме завие с наметалото си.

– А това помниш ли? – попитах, увиввайки се по-плътно с наметалото. – Помниш ли как ме зави с наметалото си в нощта, когато се срещнахме?

– За да не замръзнеш ли? Да. – Той ме целуна по врата. – Но в абатството аз замръзвах. Бях се изтощил, докато се

опитвах да ходя, а ти не ми даваше да ям нищо, затова умирах от глад и...

– О, знаеш, че не е вярно! Ти...

– Бих ли те излъгал, сасенак?

– Да, по дяволите! Би! Постоянно го правиш. Но това сега няма значение. Ти си мръзвел и си умираше от глад и внезапно си решил, че вместо да поискаш одеяло или купа храна от брат Пол, трябва да се влачиш гол по каменния коридор, за да легнеш при мен.

– Е, има и по-важни неща от яденето, сасенак. – Ръката му се залепи за задника ми. – И точно тогава разбрах, че да легна отново с теб ми е по-важно от всичко останало. Осъзнах, че ако не мога да го направя, просто ще изляза навън в снега и няма да се върна повече.

– Естествено, не ти хрумна да почакаш още няколко седмици, докато възстановиш силите си.

– Е, бях относително сигурен, че мога да измина разстоянието, като се подпирам на стената, а останалото ще го правя легнал, така че защо да чакам? – Ръката му започна да гали задника ми. – Помниш ли какво стана?

– Все едно се любех с леден блок. – Така беше. Но и помнех, че сърцето ми се свиваше от нежност и се изпълни с надежда, която си мислех, че няма да усетя отново. – Макар че не след дълго се поразмрази.

Отначало само мъничко. Притисках го към себе си и усилено се опитвах да излъчвам телесна топлина. Бях си свалила бързо ризата, за да увеличи възможно най-много контакта. Помня твърдата остра извивка на таза му, изпъкналите прешлени по гърба и издутите белези по кожата над тях.

– Беше просто кожа и кости.

Обърнах се и го придърпах към себе си, защото исках да се уверя в топлината му сега, сред студа от този спомен. Той беше топъл. И жив. Съвсем жив.

– И си праметна крака над мен, за да не падна от леглото,

помниш ли. – Той погали бавно крака ми и аз чух усмивката в гласа му, макар че лицето му тънеше в мрак. Огънят беше зад него и сияеше в червената коса.

– Леглото беше тясно. – Наистина беше тясно – тясно монашеско легло, в което едва се побираше един човек. А колкото и да беше отслабнал тогава, Джейми все пак заемаше доста място.

– Исках да те обърна по гръб, сасенак, но се страхувах, че ще паднем и двамата на пода, и ... ами не знаех дали ще мога да се задържа.

Тогава той трепереше от студ и слабост. Но сега осъзнах, че вероятно е треперел и от страх. Стиснах ръката му на хълбока си и я вдигнах към устните си, целунах кокалчетата на пръстите. Те бяха студени заради хлада на нощта и се свиха над топлината на моите.

– Ти успя – казах тихо, претърколих се на гръб и го дръпнах към себе си.

– На косъм – прошепна той, докато ровеше из пластове-те на наметалото, килта, ризата си и моята риза. Въздъхна протяжно, аз също. – О, Господи, сасенак!

Започна да се движи, съвсем леко.

– Какво беше само! – прошепна той. – Тогава. Да си мисля, че няма да мога да те имам отново, и тогава...

Той беше успял, беше успял на косъм.

– Мислех си... ако успея, това ще е последното, което някога ще направя...

– И за малко да се окаже точно такава – прошепнах аз и стиснах твърдия му задник. – Наистина за миг ми се стори, че си умрял, докато не започна да се движиш.

– И аз така си помислих – каза той с тих смях. – О, Господи, Клеър... – Спря за миг, наведе се и притисна чело към моето. Беше го направил и онази нощ, студен и яростен от отчаянието, и аз усетих как вдъхвам в него от собствения си живот, в меката му отворена уста, която миришеше леко на ейла и яйцата – единственото, което успяваше да задържи

в стомаха си.

– Исках... – прошепна той. – Исках теб. Трябваше да те имам. Но щом влязох в теб, исках...

Въздъхна дълбоко и гласна по-силно.

– Мислех си, че ще умра на мига. И исках да умра. Исках да си отида, докато съм в теб. – Гласът му се беше променил, все така тих, но някак далечен, откъснат – и аз разбрах, че вече не е в настоящето, а в онази студен каменен мрак, сред паниката, страха и огромната нужда.

– Исках да се излея в теб и това да е последното ми усещане на тази земя, но когато започнах, разбрах, че не е писано да стане така – че ще живея, но и ще остана в теб завинаги. Усетих, че ти давам дете.

Той се върна в настоящето. Аз го прегърнах здраво, беше така едър, солиден и силен в ръцете ми, но трепереше безпомощно. Усетих как топли сълзи избиват в очите ми и се плъзгат студени към косата ми.

След малко той се размърда и се претърколи настрани. Голямата му длан легна леко на корема ми.

– И успех, нали? – каза той и се усмихна леко. Огънят озаряваше лицето му.

– Успя – казах аз и дръпнах наметалото над нас. Лежах до него доволна на светлината на умирация огън и вечните звезди.